

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžp/15/2013
Identifikačné číslo spisu:	3013200122
Dátum vydania rozhodnutia:	20.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:3013200122.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: M. O., bytom E. Q. č. XX, G. nad G., zastúpenej JUDr. Evou Mészárosovou, advokátkou so sídlom Alžbetínske námestie 1203, Dunajská Streda, proti žalovanému: Mesto Bánovce nad Bebravou, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1/1, Bánovce nad Bebravou, za účasti: Krajská prokuratúra Trenčín, so sídlom Legionárska 7158/5, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Výst. 617/1852/2012 z 29. januára 2013 a návrhu na vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/5/2013-56 zo dňa 26. marca 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/5/2013-56 zo dňa 26. marca 2013, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 a § 104 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) s odôvodnením, že napadnuté rozhodnutie nie je právoplatné, pričom v správnom konaní bol proti nemu podaný opravný prostriedok, a z toho dôvodu nemôže byť predmetom preskúmavania súdom v konaní. Ohľadom návrhu žalobkyne na vydanie predbežného opatrenia krajský súd dospel k záveru, že ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, nakoľko ide o právny inštitút, ktorého použitie je v konaní podľa piatej časti O.s.p. vylúčené.

Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa odvolanie a žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Poukázala na to, že súdy preskúmajú aj zákonnosť neprávoplatných rozhodnutí orgánov verejnej správy, preto krajský súd rozhodnutím o zastavení konania pochybil a znemožnil žalobkyni účinnú ochranu svojich práv. V odvolaní žalobkyňa ďalej poukázala na ustanovenie § 250v O.s.p. upravujúce konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, pričom uviedla, že súd v danej veci musel posúdiť, či došlo k naplneniu jednotlivých znakov nezákonného zásahu. Krajský súd pochybil, keď konanie zastavil,

nakoľko žalobkyňa k svojej žalobe doložila rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov ako aj vyjadrenie Krajskej prokuratúry v Trenčíne - protest prokurátora. Poukazujúc na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 23/01, III. ÚS 328/05 a III. ÚS 117/06 žalobkyňa uviedla, že právo na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 Ústavy SR neobsahuje explicitnú procedurálnu ochranu, ale jeho autentická ochrana znamená, že procedurálna ochrana je v ňom implikovaná. Slovné spojenie „právo na ochranu“, ktoré je použité v čl. 20 ústavy, implikuje v sebe aj potrebu minimálnych garancií procesnej povahy, ktoré sú ustanovené priamo v čl. 20 ods. 1 ústavy a ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie popri porušení práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. ústavy. Pri preskúvaní napadnutých konaní stavebného úradu nemožno prehliadnuť ani ústavnoprávnu požiadavku určitosti, prístupnosti, presnosti a predvídateľnosti tých právnych noriem, prostredníctvom ktorých sa má zasiahnuť do základných práv. Žalobkyňa vytkla krajskému súdu, že nerešpektoval požiadavky na obsahové náležitosti súdnych rozhodnutí a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a chýba mu presvedčivosť. Žalobkyňa v odvolaní opätovne poukázala na dôvody pre vydanie predbežného opatrenia, tak ako ich už viac-menej identicky uviedla v návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 5. marca 2013 (doručenom krajskému súdu 8. marca 2013), pričom poukázala na ustanovenia §§ 74 až 76 O.s.p. Ďalej v odvolaní uviedla, že žalobou podanou na krajskom súde sa domáhala preskúmania neprávoplatného rozhodnutia žalovaného č. Výst. 617/1852/2012 z 29. januára 2013, kolaudačného rozhodnutia žalovaného č. Výst. 617/1852/2012 z 21. marca 2012, ako aj rozhodnutí Krajského stavebného úradu v Trenčíne č. KSÚ-2011-233/1722-4/kn z 15. júla 2011 a č. KSÚ-2011-233/1888-5/kn z 15. júla 2011. Žalobkyňa v odvolaní poukázala na dôvody, na základe ktorých považuje uvedené rozhodnutia za nezákonné.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie a konanie, ktoré mu predchádzalo, prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobou, podanou na krajskom súde 20. februára 2013, sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného č. Výst. 617/1852/2012 z 29. januára 2013 a z 21. marca 2012 a vrátenia veci žalovanému na nové prejednanie a rozhodnutie.

Dňa 8. marca 2013 žalobkyňa podala na krajskom súde návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by krajský súd žalovanému uložil zdržať sa konania voči žalobkyni, ktoré by smerovalo proti nerušenému užívaniu nehnuteľnosti, až do právoplatného skončenia konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. Výst. 617/1852/2012 z 29. januára 2013 a kolaudačného rozhodnutia č. Výst. 617/1852/2012 z 21. marca 2012.

Dňa 15. marca 2013 podala žalobkyňa na krajskom súde návrh označený ako „Úprava petitu žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia“, kde ako žalovaného v 1. rade označila Mesto Bánovce nad Bebravou a žalovaného v 2. rade Krajský stavebný úrad Trenčín, a ktorým sa domáhala zrušenia

- neprávoplatného rozhodnutia žalovaného v 1. rade č. Výst. 617/1852/2012 z 29. januára 2013,
- kolaudačného rozhodnutia žalovaného v 1. rade č. Výst. 617/1852/2012 z 21. marca 2012
- rozhodnutí žalovaného v 2. rade č. KSÚ-2011-233/1722-4/kn a KSÚ-2011-233/1888-5/kn, obidvoch z 15. júla 2011

Preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. Výst. 617/1852/2012 z 29. januára 2013 zostalo na krajskom súde vedené pod sp. zn. 11S/5/2013. Ďalšie tri rozhodnutia správnych orgánov, ktorých preskúmania sa žalobkyňa domáhala, sú na Krajskom súde v Trenčíne predmetom konaní vedených pod sp. zn. 11S/7/2013, 11S/8/2013 a 11S/9/2013, a nie sú predmetom tohto odvolacieho konania.

V napadnutom uznesení krajský súd vyslovil, že predmetom preskúmania v správnom súdnictve nie sú prvostupňové rozhodnutia správnych orgánov, voči ktorým zákon pripúšťa podať riadny opravný

prostriedkov. S týmto záverom krajského súdu sa odvolací súd plne stotožňuje. Zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy sa v správnom súdnictve preskúmava na základe žalôb (druhá hlava piatej časti O.s.p.) alebo opravných prostriedkov (tretia hlava piatej časti O.s.p.). Predmetom konania podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti O.s.p. je rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov v prípadoch, v ktorých to výslovne zákon ustanovuje. Predmetom konania podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. je súdny prieskum rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov podľa príslušných zákonov, nadobudli právoplatnosť. Podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. možno preskúmať aj právoplatné rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok.

Žalobkyňa sa žalobou, podanou na krajskom súde 20. februára 2013, domáhala preskúmania prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. Výst. 617/1852/2012 z 29. januára 2013, ktorým žalovaný ako stavebný úrad podľa § 135 ods. 1 zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov uložil žalobkyni strpieť vykonanie prác spojených s dokončením rodinného domu na susednom pozemku. Proti tomuto rozhodnutiu bolo možné podľa § 53 a 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov podať odvolanie, o ktorom bol príslušný rozhodovať druhostupňový správny orgán. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie, ktoré napadla žalobkyňa žalobou na súde, je prvostupňové správne rozhodnutie, proti ktorému zákon pripúšťa riadny opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje správny orgán vyššej inštancie. Takéto rozhodnutie teda nemôže byť predmetom súdneho prieskumu ani podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (nakolko ide o neprávoplatné rozhodnutie, proti ktorému je prípustný riadny opravný prostriedok v správnom konaní), a tiež nemôže byť predmetom súdneho prieskumu ani podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. (nakolko príslušný zákon nestanovuje, že o opravnom prostriedku má rozhodovať súd).

Krajský súd v súlade s ustanovením § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil, nakolko dospel k záveru, že napadnuté neprávoplatné rozhodnutie nemôže byť predmetom preskúmania súdom. Žalobkyňa týmto rozhodnutím prvostupňového súdu nebola ukrátená na svojich právach a nebolo jej odopreté ústavné právo na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie, ktorého preskúmania sa domáhala žalobou podanou na krajskom súde, napadla žalobkyňa aj riadnym opravným prostriedkom v správnom konaní. Až rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu v predmetnej veci, teda rozhodnutie o odvolaní žalobkyne proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného, je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu, za splnenia ostatných zákonných podmienok. Ako najvyšší súd zistil z predloženého súdneho spisu a tiež aj z pripojeného administratívneho spisu žalovaného, o odvolaní žalobkyne proti rozhodnutiu žalovaného č. Výst. 617/1852/2012 z 29. januára 2013 rozhodol Obvodný úrad Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky, rozhodnutím č. OVB-2013-431/1127-2/Ka z 29. apríla 2013. Uvedené rozhodnutie mohla žalobkyňa podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. napadnúť na súde žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, čím by realizovala svoje právo na súdnu ochranu.

Krajský súd podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. zastavil konanie aj o návrhu žalobkyne na vydanie predbežného opatrenia, nakolko tento inštitút je podľa prvostupňového súdu v konaní podľa piatej časti O.s.p. vylúčený. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s týmto záverom krajského súdu stotožňuje.

Správne súdnictvo je upravené v piatej časti O.s.p., s primeraným použitím ustanovení jeho prvej, tretej a štvrtej časti (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), a to na otázky, ktoré v piatej časti O.s.p. priamo upravené nie sú. Inštitút predbežného opatrenia je systematicky zaradený do druhej časti O.s.p., ktorej ustanovenia sa však pre správne súdnictvo nepoužívajú vôbec. Nemožno preto o jeho vydanie v správnom súdnictve žiadať. Jediným možným (a zákonným) spôsobom rozhodnutia súdu o takomto návrhu je zastavenie konania pre nedostatok podmienky konania podľa ustanovenia § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p.

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/5/2013-56 z 26. marca 2013 ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p., keď neúspešnej žalobkyni ich náhradu nepriznal a žalovanému v tomto druhu konania náhrada trov neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.